

ANGLIJA PO GENERALNI STAVKI

Ministrski predsednik Baldwin, kateremu je že slaba predla, je presenetil industrijalce Anglije vsel nenadnosti in lahkote svoje zmage. — Skoro vse uravnave so baje zagotovljene. — Mrtvilo v premogovni industriji.

LONDON, Anglija, 6. junija. — Celo Angleži domnevajo, da je Anglija moderna industrijalna država. Tudi temeljna doktrina strokovnega unionizma je to domnevala, a vse kaže, da je bila ta doktrina napačna. Preiskunja je bila v resnici znamenita. Industrijalci Anglije so izza vojne opazovali proces počasnega propadanja svoje važnosti na svetovnih trgih. To propadanje so upali ustaviti z uničenjem Nemčije, ki je silila v ospredje. Osem let po vojni, ko se je splošno domnevalo, da je izgubilo njih stališče sleherni značaj slučajnosti, je postala očitna resnica, da je oprijem Anglije na svetovna tržišča bolj oslavljen kot je bil kdaj poprej v svetovni zgodovini.

Angleške cene so postale previsoke. Na razpolago sta bili dve sredstvi: — Anglija naj oslabi svojo valuto tako, da se bo približal valutam odjemalcev ali pa naj skrči svoje produkcijske stroške, seveda v prvi vrsti potom skrčenja delavskih plač.

Prva možnost je bila izključena v interesu londonskega denarnega trga. Druga možnost pa se je zdela naravnost nemogoča vspricho velike sile zveze strokovnih unij.

Z izjalovljenjem generalne stavke pa se je položaj popolnoma izpremenil. Industrijalci so postali prepričani, da je napočila sedaj zanje zlata doba. Sklenili so izvesti splošno skrčenje plač, odstraniti vse nepotrebne delavce ter spraviti Anglijo v novo dobo.

LONDON, Anglija, 6. junija. — Premogarska stavka v Angliji traja že pet in trideset dni, a nikjer ni še videti znamenj konca. Pozornost je obrnjena sedaj na sestanek premogarskih uradnikov, ki se bo vršil v torek in ki bo razmišljal o povabilu lastnikov premogovnikov, naj se trije ali štirje uradniki z vsake strani posvetujejo glede možnega izhoda iz zagate.

posvetujejo glede možnega izhoda iz zagate.

Dejstvo, da se premogarji zavlekli odgovor na povabilo, kaže, da ni bil ta korak s strani lastnikov premogovnikov dobrodošel. To prepričanje je bilo ojačeno od nepopustljivega stališča, katero je kazal včeraj A. J. Cook, tajnik premogarske federacije, ki se je vrnil v London s sestanka mednarodne premogarske federacije v Bruslju.

Cook je ponovno poudaril stališče, katero je zavzemal od prvega početka. — Niti minute od delavnega dne, niti penija od plače. — Rekel je, da so premogarji pripravljeni na dolg boj. Nadalje je pripomnil, da je stališče lastnikov premogovnikov očitno neizpremenjeno. Glede pisma, katero so poslali lastniki, je dal Cook mnenja, da naj razmišlja o položaju, ne le par mož z vsake strani, temveč izvrševalni uradniki tako lastnikov premogovnikov kot premogarjev.

Cook se je baje vrnil z zagotovili kontinentalnih uradnikov, da bodo podpirali angleške premogarje v njih boju. Ugotovila iz Bruslja pa ugotavljajo, da ni mednarodna premogarska unija uveljavila nikake prepovedi uvoza kontinentalnega premoga v Anglijo.

J. R. Clynes, eden zmernih političnih in strokovno unijskih voditeljev je posvaril voditelje premogarjev, da morajo opustiti svoje izključno negativno stališče in da morajo postaviti konstruktivne predloge, ker bi sicer izgubili simpatije naroda, katere uživajo sedaj v polni meri.

Čuden možak.

Mrs. Hatty Hamsley je vložila v brooklynskem sodišču tožbo za ločitev zakona od svojega moža. Millard Hamsley, načelnik Hamsley Iron Works, katerega je obdolžila, da ni govoril z njo eni let in da je bil z njo v stiku le potem, ko je imel sedem otrok.

Čeprav je bogat, je izjavila, ji je dal le malo denarja.

Rekla je, da ni hotel jesti z njo pri isti mizi. Sodnik ji je prisodil \$500 za odvetniške stroške in po \$100 na teden tekem procesa. Otroci, ki so vsi odrasli, žive s starši. Zakonški par je bil poročen devet in trideset let.

Dvoboj med ruskim princem in baronom

Dvoboj med avstrijskim baronom in ruskim princem je imel resne posledice. — Žena barona se je ustrelila, baron ima prestreljena pljuča in princu bodo morali najbrž odrezati roko.

DUNAJ, Avstrija, 6. junija. — Poročila iz Raaba v Dolenji Avstriji kažejo, da se nahajata tako baron Klinger kot ruski princ Ciril Vladimir Orlov v resnem položaju vsled streljanja, ki se je završilo preteklo sredo in ki je bilo posledica pozornosti princea napram lepi ženi barona.

Zdravniki so potegnili baronu kroglo iz pljuč ter označili, da njegovo stanje ni brezupno. Desna roka princea je bila razstreljena ter jo bo treba odrezati.

Posameznosti tragičnega samomora krasne baronice Klinger ter dvoboja med njenim možem ter ruskim princem, ki jo je oboževal, prihajajo le počasi na dan. Dunajsko družbo je jako razburil ta dogodek, ker spominja na tragedijo, ki je stala življenje avstrijskega prestolonaslednika Rudolfa.

Šofer, ki je pripeljal princea Orlova iz Dunaja v Raab, je izpovedal, da sta se sestala princ in baronica na gradu. Baronica, oblečena v lovsko obleko ter v spremstvu psa, je sprejela princea Orlova, ga potegnila na stran ter pokazala proti bližnjemu gozdu.

Princ je odšel v doličeno smer ter izginil. Pozneje pa se je vrnil ranjen in njegova desna roka je bila skoro ločena od ostalega telesa. Ukazal je šoferju, naj ga hitro odpelje v kako bolnico, a šofer ga je odpeljal mesto tega na žandarmerijsko postajo, kjer je princ priznal, da se je dvobojeval. S postaje so ga odvedli v bolnico.

Različna poročila krožijo glede spopada. V enem poročilu se glasi, da je oddal Orlov prvi strel in da je nato baron streljal na princea s svojo lovsko dvocevko.

Madžarski prijatelj princea Orlova, Emerie von Somogyi, ki ga je spremljal iz Dunaja, je bil aretiran. Princ Orlov je potomce slavne ruske plemiške družine s Krima.

Družina Orlov je bila lastnica milijonov akrov zemlje na Krimu in številnih gradov in član te družine so služili v najboljših ruskih polkih do izbruha svetovne vojne.

Boljševiške revolucije pa je zdrobila dedno silo družine Orlov. Več članov je bilo umorjenih in ostali so bili poginili iz dežele. Vsi preživeli se potepajo sedaj po svetu kot izgnanci, čeprav se glasi, da so še vedno bogati.

Baron Klinger je tudi bogat veleposestnik ter ima več predilnih tvornic na Čehoslovanskem. Drama, ki se je završila v Raabu, je skoro izključni predmet pogovorov na Dunaju.

Javno bičanje.

WILMINGTON, Del., 6. junija. John F. Fee in Thomas Kelly sta dobila včeraj v prisilni delavnici vsak po štirideset udarcev z bičem. Bičanje se je završilo na dvorišču v navzočnosti velike množice ljudi. Fee in Kelly, ki sta bila pred kratkim spoznana krivim pocestnega ropu, sta bila obsojena na petnajst let ječe.

Nekega časnikarskega fotografa so spodili z dvorišča, predno se je pričelo bičanje. Obsojen je bil na pet dolarjev globe in stroške.

ODGOVOR PROFESOR. BUTLERJA

Predsednik Columbia vseučilišča je odgovoril senatorju Borahu glede newyorškega prohibicijskega referenda. — Predlagal je trojno rešitev. Razveljavljenje Volsteadove postave in osemnajstega amandamenta ter sprejem načrta, ki je uveljavljen v Quebecu.

Predno je dr. Nicholas Murray Butler, predsednik Columbia univerze odpotoval v Evropo, je ostro odgovoril senatorju Borahu zastran napada na državni referendum glede prohibicije ter ponudil obenem definitiven program za rešitev pivskega vprašanja.

Referendum je po mnenju Butlerja vse prej kot bedasta kretnja, ki naj bi napotila kongres, da stori nekaj nepostavnega, kot je trdil senator Borah. Rekel je, da je zvenel govor senatorja iz Idaho kot da je prišel iz vrst plačanih hlapcev Antisalonke lige v senatu in poslanski zbornici. Odločno glasovanje glede prohibicije v tej državi, bi našlo odmev od države Maine pa do Californije.

— Osvežilo bo srce vsakega, ki ljubi to deželo, — je rekel dr. Butler, — srce vsakega prijatelja zmernosti in vsakega človeka, ki hoče ojačiti svetost postave s tem, da je postava omejena na svoje lastne posle.

Predsednik Columbia vseučilišča ni hotel razpravljati o svoji kandidaturi za governersko mesto na republikanskem tiketu, čeprav se republikanski voditelji pogosto navajali njegovo ime med možnimi kandidati. Predlagal pa je trojno rešitev prohibicijskega vprašanja, katero so baje odobril senator Wadsworth in drugi mokraški republikanski voditelji.

Rekel je, da ni treba le agitirati proti suhaški postavi, temveč tudi nuditi konstruktivno politiko, ki naj bi bila po njegovem mnenju naslednja:

1. Razveljavimo Volsteadovo postavo ter se vrnimo k resnici, poštenosti, zdravemu razumu in vpoštovanju postav.

2. Razveljavimo osemnajsti amandment ter se vrnimo k zvezni obliki vlade, katere je ustanovila ustava, ki je obstajala, kljub nevarnostim in težkočam, več kot sto let. Vrne naj se državam policijsko silo, katere bi se jim nikdar ne smelo odvzeti. Vzame naj se iz ustave edino določbo, ki nima nobenega prostora v njej, kajti osemnajsti amandment je le statut, ki nima nobenega stika z vladno organizacijo ali vladnim ustrojem.

3. New York naj sprejme načrt kontroliranja trgovine z opojnimi pijačami na temelju postave v Quebecu, da se onemogoči ter napravi za nedobičkanosno privatno trgovino s pijačo, in da se odpravi salone in druge javne pivnice; ohrani in zavaruje državljanske in osebne pravice posameznih državljanov.

Nadalje je rekel:

— Največje vprašanje, s katerim se mora pečati dandanes ameriški narod, je prohibicija. Treba

V navzočnosti detektivov zavžila strup.

Mrs. Mildred Sackheim, stara 33 let, doma iz Brooklyna, se nahaja v Cumberland bolnici v kritičnem stanju vsled zastrupljenja z hloridom živega srebra, katerega je zavžila, potem ko je bila aretirana radi ponarejanja.

Vsled pritožbe nekega grocerja na Nassau Street, Brooklyn, sta aretirala detektiva Dempsey in Barrow Mrs. Sackheim na temelju obdolžbe, da je izdala ponarejen ček za \$40. Ko sta jo odvedla na Gates Avenue policijsko postajo, se je pritožila, da trpi vsled slabe prebave in nič hudega sluteč sta ji dovolila, da zavžije dve tableti, katero je vzela iz svoje ročne torbice.

Par minut pozneje pa je izjavila, da trpi strašne bolečine in detektiva sta poklicala dr. Solomona iz Cumberland bolnice.

Hči governerja Smitha poročena.

Kardinal Hayes je poročil hčerko governerja Smitha z majorjem Warnerjem. — Slovesnosti so se udeležili gostje vseh političnih prepričanj in veroizpovedanj. — V cerkvi se je zbralo 2000 ljudi.

ALBANY, N. Y., 6. junija. — Z impozantnimi ceremonijami katoliške cerkve ter v navzočnosti nekako dva tisoč ljudi se je poročila včeraj zjutraj ob enajstih Miss Josephine Smith, starejša hčerka governerja Alfr. Smitha, z majorjem Adams Warnerjem iz Rochesterja, poveljnikom državne policije. Cerimonijo je izvršil newyorški kardinal Hayes v katedrali Brezmadežnega spočetja v Madison Ave. in Eagle Street, nedaleč od državnega Kapitola.

Kardinal je podelil novoporočenima tudi papeški blagoslov, na temelju naslednje brzojavke iz Rima:

— Sveti Oče podeljuje majorju John Warnerju in Miss E. Smith ob priliki poroke svoj apostolski blagoslov.

Gasparri.

papeški državni tajnik.

Poroka je bila najbolj slikovita kar se jih spominja Albany. Notranost katedrale je bila ovita v cvetje. Izven katedrale se je zbrala velika ljudska množica, ki je čakala na konec slovesnosti, ki so trajale poldnega uro. Ljudi ni bilo niti dež, ki je neprestano padal.

Glavna postava cerimonij, v popolnem nasprotju s tradicijami, pa ni bila nevesta, temveč governer sam. Posebni značaj zbranih gostov, tako različnih glede prepričanja in mišljenja, je predstavljala obseg prijateljstva, katero si je pridobil Smith tekom svojih treh terminov kot governer najbolj uplívne države v Uniji.

Vse strankarske razlike so bile pozabljene med onimi, ki so prišli da počaste njega in njegovo družino s tem, da prisostvujejo poroki njegove h-ke. Ljudje, ki poznajo položaj, izjavljajo, da ni nobenih meja med zapadno in istočno stranjo mesta New Yorka; nikake razlike med demokrati in

se ga je lotiti ter ga rešiti. Mogoče bo razcepilo stranke ter odtujilo glasove. Politiki pa naj se vedno spominjajo, da je velika Whig stranka, kljub vsem svojim trdacijam in svojim rekordom glede javne službe, propadla, ker se ni znala pravilno lotiti vprašanja suženjstva.

Velike povodnji na Romunskem.

Nad sto oseb je utonilo. Poljedelci imajo ogromno škodo. — Reke so prestopile bregove. — Oviran železniški promet.

BUKAREŠTA, Romunsko, 6. junija. — Ker je v petek in soboto grozno deževalo, so reke jako narasle, posebno pa reka Milcov. Nad sto oseb je izgubilo življenje. Polja so preplavljena.

Najbolj so prizadeta mesta Odosia, Patestian in Campina. Večina letošnje letine bo uničena. Reke so razdejale mostove ter na raznih krajih razdrle železniško progo, vsld česar je železniški promet prekinjen. Tudi brzojavna služba je jako pomankljiva.

Ponekod je padala tako debela toča kot kurja jajca.

PRAGA, Čehoslovaška, 6. jun. V mestu Lutomerice je povzročila povodenj ogromno škodo. Prebivalstvu je prihitelo vojaštvo na pomoč. Vodovje neprestano narasča.

Kobilice v deželi Musso-linija.

RIM, Italija, 6. junija. — Kobilice so vrgle včeraj iz tratične železniški vlak v okraju Caserta v južni Italiji.

Kobilice so se spustile na železniške stratičnice v tako velikanskem roju, da je bilo zatemnenje no solnce in vsled tega je skočil vlak s tira. Nikdo na vlaku pa ni bil poškodovan.

Dogovor med Anglijo in Turčijo.

SOLUN, Grška, 6. junija. — Pozno včeraj zvečer je bil podpisan tukaj mosulski dogovor med Anglijo in Turčijo.

Spor med Anglijo in Turčijo je sledil, ko je sprejela Anglija od Lige narodov mandat nad Irakom.

Mosulski okraj je bogat na petrolejskih virih.

republicanci v New Yorku ali gornjem delu države, kadar pride vpoštev governer Smith. Neki odlični gost je izjavil, da je bila to najbolj demokratična poroka, kar jih je kdaj videl.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dimarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba uga jala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo korist in našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji		Lire	
Din.	500	\$ 9.45	Lir 100 \$ 4.50
Din.	1,000	\$ 18.60	Lir 200 \$ 8.70
Din.	2,500	\$ 45.25	Lir 300 \$ 12.75
Din.	5,000	\$ 92.00	Lir 500 \$ 20.75
Din.	10,000	\$ 183.00	Lir 1000 \$ 40.50

Za pošiljate, ki presegajo Desettisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lir dovoljujemo poseben znesek primeren popust.

Nakazila po brzojavnem pismu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street Phone: CORTLANDT 4687 New York, N. Y.

je edino slovensko podjetje v New Yorku, ki ima vplačan predpisani kapital za izvrševanje poslova državne banke, ter se v soglasju s postavo zamore imenovati banka.

Promet v letu 1925 je znašal \$3,992,623.47, v bazeah: — trimilijone - desetstodvetdesetstotilijonov - šestdesetstodvetdesetstotilijonov dolarjev in 47 centov.

Posebni podatki.

Pristojbina za izplačilo ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25. ali manj znesek 75 centov; od \$25. naprej do \$300. po 3 cente od vsakega dolarja. Za večje svote po posebnem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president.

Louis Benedik, treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisements on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnja bivališča naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

JE PAČ TAKO

Časopisje dosti piše in razpravlja o graftu. O tem par primerov: Naš prijatelj je kupil avtomobil. Ker pa mora imeti vsak avtomobilist posebno dovoljenje, če hoče voziti karo, je šel dat to zadnji izpit.

Voziti ni znal, toda rekli so mu, da ne bo imel nobenih situacij, če plača inspektorju deset dolarjev.

Odrinil je desetačo in dobil dovoljenje.

Policeist je dohitel človeka, ki je podil avtomobil z naglico osem desetih milj na uro.

Namignili so mu, da stori najboljšo, če plača klerku na policijski postaji petnajst dolarjev.

Plačal je to svoto in naslednjega dne je bil oproščen.

Znan nam je slučaj človeka, ki se je vrnil s Kube.

Imel je kovčeg in v njem deset kvartov žganja.

Carinskemu uradniku je povedal, kaj nosi ter mu stisnil deset dolarjev roko.

In možak je srečno prinesel vseh deset kvartov domov.

To so samo trije slučaj izmed stotisočih, ki se odigravajo danes na široki naši velike republike.

NAROČNIKI IN "NAROČNIKI"

V Združenih državah izhaja dvanaest ali trinajst slovenskih časopisov.

Nekaj je tednikov, nekaj mesečnikov ter trije dnevnik.

Čitajo jih naši ljudje širom Združenih držav in Kanade. Tudi v stari kraj se pošilja nekaj izstisov.

Glasila nekaterih podpornih organizacij dobivajo vsi člani. Prisiljeni so plačevati v posebne sklade, iz katerih se glasila vzdržujejo.

Uprave nekaterih listov skušajo s pomočjo agentov razširiti krog svojih naročnikov.

Ti agentje so včasih tako vsiljivi, da jim odraja rojak naročnik samo zastranega, da se jih iznebi.

Pisec tega članka je videl v neki slovenski hiši časopis, ki je spadal vse drugam, samo v dotično hišo ne.

Na vprašanje mu je odgovoril gospodar: — Pred tremi leti je bil pri meni agent. Kot rojaka sem ga postregel, odločno sem pa odklanjal roko, ki mi jo je tako vsiljivo ponujal. Več kot dve uri me je mikastil. Ker se ga nisem mogel drugače iznebiti, sem mu dal tisti dolar. Časopis se dandanes dobivam.

Uprave nekaterih listov skušajo dobiti kolikor mogoče dosti naslovov naših rojakov.

Posiljajo jim list na "ogled" po cele mesece in leta.

Dogodili so se tudi slučaj, ko so izdajatelji s peklom grozili našim rojakom, če ne naroči njihovih časnikarskih proizvodov.

In dobili so se ljudje, ki so iz strahu pred peklom poslali določeno svoto na označeni naslov.

Ako smatrajo naročnik list za prosto vstopnico v nebesa, so vredni vsega zavidanja, in blagor jim.

Glas Naroda se ni še nikdar nikomur vsiljeval. Kdor se strinja z njegovim pisanjem, ga naroči in nato prostovoljno obnovi naročnino.

Vsi naši naročniki so taki.
In mi smo nanje izredno ponosni.

OTROŠKE BOJAZNI

S kakšno šuparnostjo in hudobnostjo se vlada svetu. — posebno pa tej deželi, — je razvidno iz dogodka, katerega je sporočil svetu kablagram, naslovljen na newyorški Times. Ta telegram, ki je bil poslan semkaj iz Moskve, pripoveduje namreč, da se nahaja že poldrugi mesec kakih pideset Rusov v ligi in drugih središčih, kjer pričakujejo, dosedaj zaman, vizeja ameriškega konzula, to je dovoljenja za odpotovanje v Združene države.

Ti večinoma mladi ljudje, ne prihajajo kot boljševiški agitatorji. Njih namen ni propagirati komunizem, kot najbrž domneva gospoda v Beli hiši. Hočejo le slediti povabilu Fordson Tractor Company v Detroitu, da se seznanijo v velikih napravah Fordove družbe z zgrajenjem traktorjev in z načinom, kako treba postopati z njimi.

Fordov traktor, kot vsak drugi traktor, je prav posebne važnosti za rusko poljedelstvo. Tam, kjer se vrši sedaj poljedelstvo na vedno bolj intenziven način, in kjer se ga organizira v vedno večji meri za zadružno skupno delo celih vasi, nudi traktor največje možnosti za racionalno obdelovanje ruske zemlje in za razvoj poljedelstva v sovjetski Rusiji. To je spoznal celo mladi Edsel Ford, ki je po svojem povratku iz Evrope izjavil, da je ruski trg najbolj uparen za našo industrijo v bodočnosti. Opozoril je na dejstvo, da je prodala Fordova korporacija v zadnjih letih deset tisoč traktorjev

v Rusijo, da pa je ruski trg sposoben toliko absorbiranja, kot si ga tukaj niti predstavljati ne moremo. V nadaljevanju je rekel povsem pravilno, da je sovjetska Rusija velikansko odjemalno polje za ameriško industrijo in da bo ostala tudi potem, ko se bo zadostila ruskemu pohlepu po traktorjih. Rekel je, da pride v prvi vrsti v poštev traktor. Za njim bo prišel avtomobil in nato tovorni električni avtomobil. Res je, da bo ruska industrija v par letih lahko sama krila del potrebe dežele, a le majhen del.

Kot se nam zagotavlja spada Fordov traktor med najbolj praktične stroje svoje vrste, ki so danes na trgu. Ni pa brez konkurence. V Nemčiji, Angliji in Franciji grade danes traktorje in sicer za nižjo ceno. Ford je užival dosedaj prednost, da je nudil ruski industriji dolgoročne kredite in da je s tem lahko uspešno tekmoval z drugimi tvrdkami. Vlada Združenih držav pa je storila vse, kar je bilo v njeni moči, da prepreči velikopotezno dovoljenje kreditov za Rusijo. Ni le zavrnila priznanja sovjetske Rusije, tem več tudi svarila pred "prevelikimi krediti" ter odgovarjala na skrajno pesimističen način na vsa vprašanja interesiranih tvrdk. S tem je vodila za nos ameriško industrijo ter ji odtegnila velika naročila, ki bi bila za Ameriko največjega pomena in največji koristi.

Sedaj pa je kronal Washington svoje odporne stališče s tem, da je zanimal petdesetim mladim ljudem prihod v Združene države. Ti mladi ljudje hočejo na licu mesta študirati ameriški traktor ter postati s tem nehoti agenti za velevažno ameriško industrijo. Ruske industrijske oblasti, ki so hotele poslati te mlade ljudi v Združene države in ki so pdačale za potovanje in stroške tujkajnjega bivanja, prete s takojšnjim odpoklicanjem petdesetih dijakov, če ne bo ameriška vlada takoj dovolila vstopa v Združene države. To pomenja seveda tudi, da si bo sovjetska zveza začasno pomagala brez ameriških traktorjev. Vse to pa je storila šuparnost ameriške vlade.

Ameriško delavstvo ima dvojen interes na tem, da se prepreči igrvo washingtonske vlade. Nobena skrivnost ni več, da se vodi v zveznem glavnem mestu velik boj za priznanje sovjetske Rusije in proti. Doim se zavzema industrija za takojšnje obnovenje rusko-ameriških odnosov, zahteva upliven krog bankirjev na Wall Streetu najprvo priznanje vseh ruskih dolgov, carističnih in onih, ki jih je napravil Kerenski, predno bi se pričelo s pogajanjimi za priznanje. Odrinili, ki so pokupili za majhno svoto caristične obligacije, se niti malo ne brigajo za to, da je medtem po njih krivdi na tisoče delavcev izgubilo zaslužek. Predsednik Coolidge po omahuje med obema skupinama, kojih eno, proti-sovjetsko, vodi trgovski tajnik Hoover.

Dopisi.

Hoboken, N. J.

Pred kratkim se je oglašila storilja pri rodbini Mr. Franka Rodeta ter pustila za spomin postavnega fanta.

Čestitamo!

S pota.

Nedavno sem obiskal kakih šest let staro mesto (sko ga smem tako imenovati) Mundelein, Ohio. Na to mesto se danes ozira ves katoliški svet, kajti tam bo konec julija zaključek Euharističnega kongresa. V to svrhu so potrošili do petnajst milijonov dolarjev. Človeku se zdi, kot da bi bil v Rimu ali pa v Lurdu na Francoskem. Napravili so namreč lursko votlino čisto po vzorcu one na Francoskem. Več poročam pozneje!

Mat. Pogorelec.

Auburn, Ill.

Tukaj vam pošiljam naročnino za drugo polovico leta. Jaz sem že več let naročnik in tudi druge liste prebiram, toda Glas Naroda mi je najljubši, ker prinaša največ novic. Ljubim ga pa tudi zastranega, ker ni v njem toliko obrekovanja kot po raznih drugih listih. V tukajšnji slovenski naselbini se imamo ponavadi. Društvo imamo troje, ki vsa dobro na predujejo in sicer dr. štev. 183 S. S. P. Z. št. 158 J. S. K. J. in društvo S. N. P. J.

Z delom se ne morem pohvaliti, ker ga je bolj malo, kot menda povsod drugod po Ameriki. V o-

kolici so štirje premogovniki, ki so last različnih kompanij. Obratuje pa samo eden, a še ta samo polovico časa. Tisti, ki ima delo, je lahko zadovoljen, da lahko že vsaj nekoliko zasluži. Brezposelnih je jako dosti.

Naznanjam, da se je smutno ponesrečil v premogovniku Miners Mills, Pa. moj mlajši brat Joseph Videgar. Pogreb se je vršil dne 25. maja po katoliškem obredu v Cleveland, Ohio. Iz Auburna sem se udeležil pogreba brez, njegov starejši brat, iz Standarda, Ill. je prišel brat Anton, iz Viridena, Ill. pa sestra s svojim soprogom in sinom. Pokojni je bil član S. N. P. J. ter je bil povsod priljubljen. Star je bil šele 31 let.

Tempotom se pristrčno zahvalim vsem, ki so ranjkega spremili na kolodvor in vsem onim, ki so se udeležili pogreba. Hvala lepa za venice in cvetice. Dama je bil iz Zagorja ob Savi ter zapuščala tam žalujočo mater in sestro. V Clevelandu zapuščala soprogo. V Auburnu zapuščala brata Johna, v Standardu, Ill. brata Antona, v Viridenu, Ill. sestro Mary, v Waymard, Pa. brata Franka in Fontani, Cal. pa brata Victoria.

Počivaj v miru in lahka naj ti bo ameriška zemlja!

John Videgar.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRU-
ŽENIH DRŽAVAH.

Le malo je tako srečnih ljudi, da lahko žive od samih obresti. Mnogo je pa takih, ki so si pomagali k udobnejšemu življenju z dohodki svojih prihrankov.

Tudi Vam se nudi taka prilika. Naložite prihranke varno pri nas na —

"SPECIAL INTEREST ACCOUNT"

po

4%

Obresti vam prično teči že od prvega maja naprej.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Iz Jugoslavije.

Milijonske goljufije v lepoglavski kaznilnici.

Milijonske goljufije v kaznilnici v Lepoglavi, o katerih je poročal naš list, vzbujajo vedno večjo senzacijo. Škoda, ki jo je povzročil dr. Šaban s svojimi malverzacijami v državi, presega 2 in pol milijone dinarjev, knjigovodja kaznišnice Hinko Marković pa je priznal, da je ponesrečil preko 100 tisoč dinarjev v gotovini. Marković je o svojih tatvinah dobesedno izjavil: "Ako je mogel moč še krasti in avanzirati, zakaj ne bi kradel tudi jaz, ki imam otroke!"

Zanimiv je način, kako je bila ta velika afera odkrita. Po številnih komisijah, ki so prišle in našle vse v "najlepšem" redu, je poslanec Antulič končno odkril velike nepravilnosti in zahteval, da pošlje glavna kontrola svoja odposlanca. V drugi polovici meseca aprila je prišel v Lepoglavo inspektor glavne kontrole Kutjič, ki je takoj pričel z delom. Najprej je zahteval skladiščne knjige. Marković mu je odgovoril, da se tamkaj ne vodi nobeno knjigovodstvo. To je bil že zadosten razlog, vendar pa se ni moglo še ničesar ugotoviti. Sledilo je nato zasliševanje uradnikov. Od nekega uradnika so bila zahtevana potrdila za plačano blago, katero je on vzel pod režijsko ceno iz skladišča. Ko so bila ta potrdila kontrolirana v blaginjskih knjigah, je bilo ugotovljeno, da svote prejemkov niso bile zapisane v knjigi. Na ta način se je ugotovilo, da je Marković kot knjigovodja oškodoval državo za preko 100.000 Din. in izdajal na kosil papirja potrdila za dozdnevno prodano živila, denar pa je obdržal zase. Še huje je postopal upravitelj Šaban, ki je kradel kar na debelo. Prodajal je kaznišniška drva, seno in razne ostale druge potrebščine kot svojo last, jemal denar zase itd.

Kaznišniško knjigovodstvo je v takem kaosu, da bo treba več mesecev, da se spravi vse v red.

Dr. Šaban se nahaja sedaj v zaporih v Varaždinu, kamor prepletje iz Lepoglave te dni Hinka Markoviča.

V vlaku okrađen.

Na potu iz Skoplja v Slovenijo je ukradel nepoznan zlikovec ponoči med Zemunom in Vinkovci nekemu podpokovniku, ko je v prvem razredu počival, vso ročno prtljago, ter ga na ta način spravil v skrajno mučen položaj.

Tri leta ječe zaradi razžaljenja

Veličanstvo.

Pri okrožnem sodišču v Novem Sadu je bila zaradi razžaljenja kralja obsojena na tri leta težke ječe Suzana Bahtel, 30 let stara rodom iz Dubrovnika. — Državni pravdnik je vložil priziv zaradi preblage kazni.

Ruski grajščaki.

Po grozotah povojnega komunizma je dovolila sovjetska vlada bivanje v domačem kraju onim grajščakom, ki sami obdelujejo svet. Večkrat so prosili za nekdanjo gospodsko kmetije sami. Sedaj po končani reviziji je sklenila vlada na novo izgnati v Sibirijo 2924 rodbin nekdanjih grajščakov plemiškega pokolenja, da "maščeje grehe zajedalskega plemstva nad ljudstvom".

Preseliti se morajo v najsirovejše kraje v Sibiriji: Irkutsk, Jenisejsk, Tjumenj. V celem šteju 43 gubernij RSFSR je 7779 grajščakov z 102.369 ha zemlje. 2967 neplemiških rodbin bo ostalo doma. Ostalih 1888 rodbin se pričakuje vladne odločbe o svoji usodi.

Takse za tuje v Zagrebu.

Društvo za promet tujcev v Zagrebu je pri zagrebški mestni občini protestiralo proti občinski taksi na potnike in proti davku na luksuz, ki ju zagrebška mestna občina pobira v tamkašnjih kavarnah. Taksa na potnike takorekoč ne dovoljuje tujcu, da ostane dalj kot tri dni v Zagrebu, ker pobira občina v prvih treh dneh po 5 Din. dnevno, za vsak nadaljnji dan pa po 15 Din. Na ta način se tujski promet občutno ožirva.

JUGOSLAVIA IRENTA

Vipavska podružnica planinskega društva

je svoje čas krasno delovala. Ali bi ne bilo prav, da bi zopet oživel in pomagal k prometu, ki obeta vipavskim krajem mnogo koristi. Na Nanos hodijo izletniki največ iz Trsta in Krasa. Slovenski turisti ga posejajo vedno manj. Na Nanosu in okoli njega se je izpremenilo že marsikaj, pa se bo še. Napovedujejo se letovišarji. Domačini se mortajo dobro organizirati in poskrbeti za udobnost gostov.

Proti razmeram v Opatiji

so pisale tudi "Hamburger Nachrichten", ki trdijo, da se čutilo hotelirji v Opatiji ruinirane vsled nasilne italijanizacije njihovih podjetij. Reška "Vedetta" odbija to mnenje potem pa pravi, da se ne more več molčati o dnevnih ostrih borbi, ki se vrši v Opatiji proti italijanskim hotelirjem in zlasti proti "beneški družbi velikih hotelov". Nato pa ugotovi, da je v hotelih "Regina" in "Quarnero" vse osebe italijanske. Natakariji znajo nemško, francosko in angleško.

O potrebi železniških zvez

pogo-toma razpravljajo po raznih zastopih in društvih. Sedaj se je glasilo tudi italijansko planinsko društvo po svojem predavatelju inž. Garvingerju za zgradbo predelne železnice in za direktno zvezo Trsta z Reko, češ, kako bi se prišlo s prvo hitro do Bove in Tribiža, z drugo pa bi bili olajšani izleti na Učko. Ali teh dvih črt najbrže še prav dolgo ne bo. Rim ima polno drugih skrbi za druge province.

Vlom v Vogrskem.

Te dni so neznani storilec vlomili v hlev posestnika Franceta Snačapana in mu odpeljali konja. Vlomilec je izginil s svojim plenom brez sledu.

Trije delavci napol zadušeni s plinom.

V škedenjskih plavžih se je te dni pokvarila priprava za čiščenje plina, ki ga rabijo pri pečeh, kjer topijo železno rudo. Pri popraviljanju defekta se je zgodilo več nezgod. Uhajajoči plin je 40-letnega delovodjo Ulrika Bosola, stannjočega v škodnjem tako omaml, da je padel v nezavest.

O dogodku je bila obveščena rešilna postaja, naker je bil Bosola na zdravniško odredbo prepeljan v bolnico.

Kmalu nato se je pripetila pri isti napravi druga nesreča. Ko je 24-letni mehanik Just Eberhardt, stannjoč na Vedeli, popravljaval zaklopnic, ga je plin, ki je puhtel iz cevi skoraj zadušil. Silna nezgoda se je zgodila še istega dne popoldne v tovarni strojev pri Sv. Andreju težaku Jordanu Zippoliju. Radi plina, ki je puhtel iz peči, v kateri so topili železo, mu je postalo tako slabo, da so ga v nezavestnem stanju odpeljali v bolnico.

Propadanje spomenikov.

V okolici Pskova je zapisan propadu stari Svetogorski samostan, poleg katerega je pokopan Puškin. Grob in cerkev sta se razpočila, ker drvi ves hrib v reko. Prvi plaz bo stari spomenik velikega pesnika. Propada tudi rojstna hiša Dostojevskega v vasi Darovoje Rjazanske gubernije.

75 let stara neakinja pisateljica prebiva tam le poleti, ker nima sredstev za kurjavo pozimi. V sled vlažnosti se bo kmalu udri strop. Stiri sobe hišice hranijo knjige in pohištvo pisateljica.

POSTREZITE Z MLEČNIM MEŠAN-CEM DOMA.

Tukaj je hitro odgovor za poletno vrnjenje gladi okrepiti. Napravite hladni, peneč s čokoladno-mlečni mešanec v eni minuti doma. Tako lahko z uporabo

Wilbur COCOA CUBES

Peter Zgaga

Časnikarski poročevalec poroča iz nekega severnega mesta, da ima tam neki farmer dve kokoši, ki imata po tri noge in dve glavi. Včas se dogajajo taki slučaji, pa so sila redki. Dotičnemu časnikarskemu poročevalcu bi bilo resno svetovati, naj se dobro prepri in naj še enkrat natančno prešteje.

Navsezadnje je pa res že od sil, kakšno robo vtihotaplajo iz Kanade.

V soboto se je podal v Evropo dr. Nicholas Butler, predsednik neworske Columbia univerze.

Pred svojim odhodom je še enkrat odločno obsodil ameriško prohibicijo ter par hudih zabelil ameriškim suhačem.

Dobro uro pozneje, ko se je parnik oddaljil dvanaest milj od ameriške obali, je Butler že lahko poplaknil svojo jezo.

Marsikateri suhač mu je to iz srca zavidal.

Iz Waladolida, Anglija, poročajo, da živi tam 63-letna Mrs. Lawrence, ki je prejšnji teden rodila čvrstega otroka. Štuhaj je izredno čeden in skoro nevtrjen. Toda ženske imajo to prednost, da ne more nihče dvomiti o njihovem materinstvu.

Zobozdravnik je edini človek na svetu, ki lahko zapove ženski, kdaj naj zapre in kdaj naj odpre usta.

Znani prismuknjeni milijonar Thaw, ki je pred dvajsetimi leti ustrelil v New Yorku ljubimec svoje žene, se je te dni z ženo zopet sprijaznil.

Thawov slučaj je znan. Kadarkoli so ga imeli soditi zastran umora, se je njegovim advokatom poročilo dokazati, da je blazen. In kadarkoli so ga poslali v blaznico, so njegovi advokati dokazali, da je duševno zdrav.

Njegova žena Evelina ima rada, da se vlačijo njeno ime po časopisju. Kadarkoli so prenehali listi pisati o nji, se je napol zastrupila ali napravila kako drugo neumnost.

Thawov devetnajstletni sin že sedaj dokazuje, da jabolko ne pada daleč od jabolane. V nekem čika-kem hotelu je živel z lahkomiselnimi ženskami, napravil par tisoč dolarjev dolga ter pobegnil.

Časopisje poroča o njem kot o nekakem polbogov ženskega sveta, o njegovi ženi kot mučenici, o njegovem sinu pa kot žrtvi razmer.

Najnovejša moda: ženske nosijo na kolenih naslikane rože.

Marsikomu je lahko žal, da se ni slikarstva lotil.

Francozi in Nemci se tajno pogajajo.

Ta tajna pogajanja bodo najbrž imela več uspeha kot ga je imel odkrit boj, ki je divjal sedem let med njimi.

Neki znani zločinec je izjavil, da se je zaman skrival celih trideset let. Končno ga je policija vseeno izsledila.

Zakaj se ni poročil s kako znano kinematografsko igralko? V tem slučaju bi se nihče ne zmenil zanj.

Vprašanje:

Čenjeni Zgaga: Z mojimi prijateljem se že dolgo časa pripravam, kdaj je bila v Ameriki uveljavljena prohibicija. Moj prijatelj pravi, da leta 1920, jaz pa trdim, da leta 1921. Včeraj sva stavila pet dolarjev in sklenila tebe vprašati.

Odgovor:

Prohibicija je bila v Ameriki tedaj uveljavljena, ko so začeli prodajati saturnerji drink slabega žganja po petdeset in petinosem deset centov.

ARKADIJ AVERČENKO:

Priskutna povest.

Soliden in prileten gospod se je nedavno vračal domov.

Bilo je na deželi, proti večeru; pot ga je vodila skozi mazo žimo. Naenkrat je zakričal nekdo nad njim: Stoj! — Iz grma je skočil razbojnik, nameril na mirnega gospoda browning in zavpil z divjim, robatim glasom:

— Roke kvišku!

— Ne, ne morem, dragi moj — je zaječel mirni gospod in blede ustnice so mu trepetale.

— Ubijem te kot psa! Zakaj ne moreš?

— Revmatizem imam. Teško gibljem z rokami.

— Rumatizem — je mrko zamrmral razbojnik. — Rumatizem! Če ga imaš, ga moraš zdraviti, ne pa siliti nujno zaposlenih ljudi, naj čakajo, da se ti bo zljubilo dvigniti roke.

— Če bi le vedel, kako naj ga pravzaprav ozdravim, ta revmatizem...

— Ta je pa lepa! Zdaj naj ti dajem še nasvete. Roke si nadrgni z mravljinčjo kisline, pa bo.

— Kaj pa mislite, prijatelj! Kje pa naj v teh časih dobim mravljinčjo kislino? Nobena lekarna je nima.

— Pod roko jo boš že kje dobil — samo išči.

— Če bi le vedel — kje! Sto kilogramov bi je takoj kupil. Saj se lahko lepo zaslužim pri tem.

Kruto razbojniško obličje je dobilo naenkrat prijazno, poslovni izraz:

— Koliko plačate? Jaz imam 50 kilogramov. Cena 450, franko moje stanovanje.

— Velja. Dam vam tudi aro, ker sem vam že denarnico spetjal.

— Če je tako, pa pojdiva v kavarno, da napiševa pogodbo.

— Kje pa najdeva kavarno tu v gozdu?

— No, pa pojdiva k meni na dom. Zbudim ženo in skuha nam kave.

— Prav! Hajdimo!

Kako protivni, hladno računajoči so ljudje v svoji zreli dobi — sama špekulacija jih je, sama dobičarija.

Ozrmo se raje v svet brezkrbnosti, prelepe, zlate mladosti — v dobo sladkih sanj in brezumnih ponosnih nad.

Tam sedita dva na klopi. On in ona...

Mlad, evetoč par.

— Katja! Ti veš, da sem pripravljen žrtvovati zate zadnjo kapljico svoje krvi! — Ukazi — in luno snemem z neba ter ti jo položim pred noge... Katja!... Ai me ljubiš?... Izgovori samo neznatno besedico: "da".

— Norček! Saj vendur veš... Saj vendar vidiš...

— O brezmejne sreče! Zadušim te, s svojimi objemi! Ti hočeš torej postati moja žena?... — Da, ljubi moj.

— Želim, da bi bila svatba čimprej. Ali je mogoče že prihodnji teden?

— Kaj pa misliš? Saj še poročne obleke nimam.

— To že naredimo! Iz kakšnega blaga naj bo obleka?

— No, — iz muselina, šifona, atlasa...

— Prav! Imam v zalogi mušlin po 28,000 metrov, franko živila.

— Ne boš, prijatelj. Moja prijateljica ga je kupila preteklo nedeljo po 23,000.

— Če nečete, Vas ne moram siliti. Napravite, kakor mislite. Jaz že najdem drugo odjemalko. Saj nevest je sedaj toliko, da bi lahko svinje krmil s krompirjem.

— Gospod! Kam pa vi? Počakajte vendar!

— No!

— Ali ne rabite morda srajce za frak, svilene robce? Pridite nazaj — dam vam po ceni, franko stanovanje...

Ne, proč odtod! Daleč proč od te poželjive, v svojem koristljubju ogabne mladine.

Dajte mi jasno, dehteče detinstvo, da se dotaknem njega duhtečega prelesti!

Tam po ulici koraka živžigaje, svetaven, dočlenoten fantiček.

Kam se mu mudi? Hm! Potrkal je na zaprta vrata pol razpale bajte.

— Hej! Ali ni nikogar doma? Ali stanuje tu možakar, ki krade otroke?

— Tukaj, tukaj. Izvolite dalje.

— Čujte vi, mož. Posel imam za vas. Lepe denarce si lahko zaslužite.

— Kaj ne poveš?!

— Ugrabit me drži! Stariši bodo plačali lepo odkupnino.

— No in koliko hočeš ti zaslužiti pri tem, pritlikavec?

— Jaz delam s 50 odstotki, 60 tisoč že iztisneva, trideset bo vaših, trideset mojih.

— Ta bi bila lepa — 50 odstotkov. Mi tvegamo vse, imamo sitnosti, ti pa...

— Zato bom pa jaz sestavil prav milo pismo. Pri drugih dekletih ni gotovo, ali jih odkupijo ali ne, mene pa imajo stariši tako radi, da bi se slekli do golega, samoda me osvobode.

— 50 odstotkov je premalo. Bomo še delili.

— Kaj mislite, da meni ne bo treba deliti, 15 odstotkov moram dati sestri, ki se bo pred stariši zvijala v histeričnih krčih. Tudi mi imamo svoje stroške...

Tako torej? Pogubni bacil špekulacije je zastupil celo nežno deček... o Bog! Kdo je sploh še ostal nedotaknjen? Morda dojenček?

V zibelki leži, zavajeno in ručeče neboljše in strmi s svetlimi očmi v strop, nepremično, pozorno...

Ljubeča roditelja sta sklonila nad njim svoje glave — nežno občudujeta svojega prvenca.

— Ne vem, kaj naj napravim, — pravi žena žalostno. — Kako naj ga hranim, ko mi je mleko usahnulo?! Dojiljo bomo morali najeti.

— Seveda, kar najemi jo, pri kima mož. — Drago bo, ampak ne gre drugače.

Dojenček ju opazuje s svojimi svetlimi, pametnimi očmi in — spregovori naenkrat lakovo:

— Imam dobro misel — pravi in se smeji. — Koliko bosta plačali dojitelj za mleko? 60 tisoč, franko moja usta...? In njena hrana bo veljala dvakrat toliko. Vsega skupaj — 180 tisoč. Napravimo tako-le: Kupita meni vsak dan steklenico mleka — to ne bo stalo več kot 500, na mesec torej 15,000. Prihranek bo znašal sto petinšestdeset tisoč, razdelimo si ga na polovico. Oče! Napiši pogodbo!

Ojoj, ojoj! Tako živimo dandanes.

Ali ne bo že kmalu konec sveta?

Položaj na Poljskem.

BERLIN, Nemčija, 6. junija. — V nekem poročilu na Wolffov urad iz Varšave se glasi, da se pojavila na Poljskem nove zadrege. Dve kompaniji novincev sta se bajen pri bližini Vilne in nemir je baje opaziti v vseh provincah, katere je odtrgala nova Poljska od Nemčije in Rusije.

Beloruski kmetje v Vilna okraju so se uprli proti prisilni vojaški službi in governor je brzojavno naprosil vlado v Varšavi, da naj pošlje čete, da prepričajo resen izbruh.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

Neuspeh razorožitvene predkonference.

Po kratkih treh dneh zasedanja se je razorožitvena predkonferenca razšla brez realnega uspeha. Njena naloga je bila, da v smislu določb versajske pogodbe in temeljnega pakta Zveze narodov ter po sklepu obeh zadnjih plenarnih zasedanj Zveze narodov pripravi material za bodočo svetovno razorožitveno konferenco. Ta bi se sklicala tedaj, kadar bi bila podana zadostna jamstva za ohranitev miru v bližnji bodočnosti in bilo kolikortoliko verjetnosti, da bo svetovna razorožitvena konferenca tudi zares uspela. Komisija, ki je tri dni zborovala v Ženevi, je torej imela tudi izreči svoje mnenje, ali je sploh oportuno v sedanjem času sklicevati tako konferenco ali ne.

Že po kratki debati se je komisija prepirala, da vprašanje razorožitve, ali pravzaprav znižanja oboroževanja, še izdaleč ni dotlej dozorelo, da bi se dalo misliti na njegovo izvedbo v občutni meri. Vzrok za neuspeh predkonference je več. Že samo dejstvo, da ni bila navzoča Rusija, ki je ena glavnih vojaških sil sveta, je malo posvetovanjem realni smisel. Negativno obnašanje Rusije je za dosten povod za njene sosedo, da ostanejo skeptični in da pristanejo na eventualne sklepe za znižanje oboroženosti le, če se tudi Rusija sorazmerno razoroži.

Drugi razlog je v tem, da Anglija, izlasti pa Amerika, delita razorožitveni problem na dva dela: na razorožitev na morju in razorožitev na kopnem (in v zraku) in smatrat, da bi se naj v Ženevi ne govorilo o razorožitvi na morju. Prvi delegat Zedinjenih držav Gibson je tudi izjavil, da smatra njegova vlada prašanje razorožitve na kopnem in v zraku za problem regionalnega značaja, ki je različen v različnih deželah. Tudi je mnenja, da se mora z razoroženjem pričeti prej, nego se doseže absolutna varnost pred izbruhom novih vojn. Iz tega stališča je dokaj jasno razvidna težnja Amerike, naj se razorožitev le evropska celina. Enako je v bistvu mnenje Anglije.

Najvažnejši razlog k neuspehu razorožitveni predkonferenci pa je bistvena razlika med Anglijo in Ameriko na eni in Francijo in večino ostalih držav na drugi strani o tem, kaj je smatrati za vojaško moč kake države. Angleska teza zahteva znižanje vidne armade in redukcijo vidnega orožja. Francija pa hoče, da se presoji vojaške moči posameznih držav upošteva tudi nevidno oboroženje, da se računna z dejstvom, da morejo industrijsko visoko razvite države, čeprav so na videz razorožene, v najkrajšem času spraviti na noge milijonske armade in jih čez noč oborožiti z najdovršnejšimi morilnimi sredstvi. Če bi se znižanje učinkovitosti šablonsko, bi tehnično manj razvite, posebno agrarne dežele, bile izročene na milost in nemilost industrijskim silam.

Lord Cecil je rotil svoje tovariše, naj se zgubljajo v "brezkončnih proučevanjih" in naj "ostanejo na praktičnem polju razoroženja, ki se mu dajo postaviti meje". Večina držav je smatrala navzlic temu pozivu, da sega problem razoroženja pregloboko v vprašanje obstoja posameznih držav, da bi mogle brez zadostne garancije vreči orožje proč in izročiti se na milost industrijskim velisilam.

Angleško-ameriško zadržanje je torej v prvi vrsti krivo za neuspeh razorožitvene težnje. Amerika, ki ne mara vstopiti v Zvezo narodov, doslej edino kolikortoliko pomembno mirovno ustanovo, in Anglija, ki je razbila ženevski protokol za svetovno koalicijo proti vojnim izziščem, ne moreta očistiti sovražnosti proti miru državam, ki so vstopile v Zvezo narodov in so bile pripravljene sprejeti ženevski protokol.

Vendar bi bilo krivično soditi, da hoče Anglija zato razorožiti Francijo in njene zaveznice, ker jih hoče izročiti nemškemu maščevanju. Anglija smatra, da je danes Nemčija v glavnem razorožena, da pa je Francija premočna.

In tradicionalna angleška politika "balance of power", je vedno najmočnejša na kontinentu. Kakor je pred vojno in med vojno nastopala proti Nemčiji, tako se je sedaj obrnila proti Franciji. Anglija smatra, da je sleherni prevlada na kontinentu nevarnost za pomorsko hegemonijo britanskega imperija. Odtod tudi njeno sedanje zadržanje.

So pa druge globlje ovire za svetovno razorožitev. Mirovne pogodbe so pustile toliko nerešenih vprašanj, toliko netiva za sovražstvo med narodi, da pred revizijo krivice ali pa pred pretokom desetletij, da se rane zacelijo, ne bo one moralne razorožitve duhov, ki je edino primerna atmosfera za vojaško razorožitev.

In končno ostane nerošeno vprašanje gospodarskih nasprotstev, ki so vedno bila glavni vzrok vojn. Gospodarski imperijalizem Nemčije je eden prvih krivcev za vojno l. 1914. Današnje anglosaksonsko gospodarsko in finančno podjarmljevanje sveta gotovo tudi ni posebno ugodna metoda za podpiranje mirovnih stremeljenj. Anglija in Amerika bosta imeli najkrajše priložnost, da na eventualni svetovni gospodarski konferenci s popuščanjem od svojega gospodarskega imperijalizma pripravita pot k boljšemu uspehu kakor bodoče razorožitvene akcije.

IZ ŽIVLJENJA DROME-

DARJA

Kako velika pridobitev bodo avtomobilske zveze skoz puščavo, bo znal ceniti le tisti, kdor bo poznal vse prijetnosti in neprijetnosti, ki jih nudi velblod svojim gospodarjem. Med vsemi domačimi živalmi ni tako uporne in muhaste živali kakor je ta. Res je sicer, da je zadovoljen z vsakršno hrano. Ako ni sveže zelenjave na razpolago, je zadovoljen tudi s suhim vejami, s slamo, in če končno ničesar drugega ne more dobiti, se pokrepa tudi z jermeni, vrvmi in sličnim blagom, ki ga kje potrga. Najbolj čudno je še to, da more jesti in žvečiti liste mimoso, ki so posuti z malimi bodicami, ki so jako ostre, da prebodejo tudi usnjate podplate. Toda kljub tej dobroti, ki je pa tudi edina, ima pa dromedar tudi slabe lastnosti. Vsakega tovara, ki mu ga hočejo naložiti, se brani s tem, da pri tem neusmiljeno rjove in tuli, da bi se ga kamen usmilil. Ako hoče kdo velbloda zaježiti, mora z enim skokom skočiti v sedlo, ker se velblod takoj, kakor hitro začuti težo na svojem hrbtu, sunkoma dvigne. Zato imajo začeti mnogi težko pri jezdenju velbloda. Njegova hoja je taka, da povzroči vsem onim, ki je niso vajeni in imajo slabe želodce, moško bolezen. Ziblje se namreč pri hoji neprestano tako kot ladja na razbunkanem morju. Jezdeca sploh ne uboga in ravna vedno nasprotno njegovi želji. Na to so domačini že tako navajeni, da ukazujejo živali ravno nasprotno, kar želijo, da ugodijo potem njih želji. Vode se tako boji, da ga je treba s silo pripraviti do tega, da jo prebode. Ker ne zna plavati, ga čez večje reke takorekčič pronesejo. Eden ga vleče z vrvo, ki jo je ovil okoli glave velbloda, naprej v vodo, da mu tal zmanjka pod nogami, tedaj ga prednji, ki se nahaja v čolnu, krepko prime za glavo, zadnji pa za rep in ga tako pronesejo čez vodo. Nekateri samec velblodi so celo tako neugnan, da grizejo vsakogar, ki se jim približa, celo svojega gospodarja.

INTERNACIONALNA OD MINISTRA ZA TRG. IN OBRT. KONCES. KROJŠKA AKADEMIJA, LJUBLJANA, 18. 6. 1926. V svrhu ustanovitve filijale v Ameriki družabnika, ki je krojaškega poklica lahko tudi pomočnik ali mojster in posreduje mali kapital, ter mu olajšava in Amerikanskega krojaškega Akademika nudi družabniku vse ugodnosti se izvešča v tej stroki kot učitelj in bl omenjeni zastopnik mesto ravnanja v Ameriki. Poudarja se navedbo kapitala na Direkcijo Ljubljana. Stari trg. 18. Ljubljana.

ŠPANSKE BIKOBORBE

Zanimivo je slišati argumente obeh struj na Španskem, ki se že dlje časa borita za oziroma proti starodavnemu španskemu narodnemu običaju, bikoborbi. Zastopnik tistih, ki žele, da bikoborbe prenehajo, pravi, da je sam sicer ljubitelj bikoborb, vendar pa bi jih prepovedal, ker so v današnjih časih španski družbi samo sredstvo, s katerim si preganja čas. Zagovornik bikoborb pa izjavlja: Umetnost bikoborbe ni niti frivolna niti barbarska, pač pa je frivočno in barbarsko občinstvo.

Bik se mi zdi nekaj velikega in vzgojnega. On je tipično španska žival in nerazumljivo mi je, da figurira v naši heraldiki lev, ki je s spoštovanjem rečeno, malec prevelik komedijant in precej smešen. Lev je prevelik igralec in nerad nastopa brez občinstva. Bika pa ni mogoče ukrotiti in je zmerom pripravljen za boj. Bik je bil učitelj strih Špancev. Predzgodovinski Španec ga je lovil zaradi prehrane ali pa ga je podil po velikih travnikih v razvedrilo. — Tu se je učil igrati za življenje in s svojo delavnostjo in umetnostjo premagati strahovito zverino. — Brez teh prvotnih bojev z bikom, bi ne mogli razumeti momentov španske zgodovine: stoletnih bojev za osvoboditev, odkritja Amerike in Tihga oceana, sanj o svetovni oblasti. Končno pa se je stari lovec bikov naveličal sporta in ga je izpremenil v igrokaz. Zaprtil je stepe in zgradil po mestih prostore za bikobore, kjer prisostvuje sam kot gledalec in zahteva od poklonih torerov, da so hrabri.

Bikoborbe so opij ali vodka španskega naroda. Najprej opijanje, potem pa deprimirajo. Psihološko se ljudstvo navadi gledati življenje z barijere. Navadilo se je prenašati svoj junaški duh na torearje in to omejitve raztezajo na vsa udejstvovanja, ki tirjajo riziko ali živte. Kadar je treba storiti kaj težavnega, se poslužuje narod stavka: — Tu manjka moža, — kar znači toliko, kakor: — Treba poiskati moža, ki bi bil toren, dočim bi ostali stopili na balkoni in gledali, kaj se dogaja. Španske revolucije, ki mas trenotno teže, so bile neke vrste bikoborbe, kjer so dva, trije generali skočili v areno, v našem slučaju na cesto, in zasledovali poklene torearje, ki so bili advokati. Narod je stopil k oknu, da se zabava, brez posebnega interesa za talarje in orožje. Bikoborbe so špansko dušo ponižale; našin, kako bi španska družba ozdravila od te dekadence, ni prepoved bikoborb, pač pa vtem, da je treba iz vseh ljudi napraviti torearje. Refektorator z nacionalno vestjo mora dvigniti bikoborbo v nekaj obveznega toda ne kot igrokaz, pač pa kot sport, ki bi se ga morali udeleževati vsi moški državljani od 15 do 30 leta. Če bi vse ljudi, ki danes s tribuna vpijejo po torerovem junaštvu, prisilili, da se spuste v areno in izpostavijo svojo lastno hrabrost preizkušnji, bi postal Španec kmalu zopet to, kar je bil pred časi. V mestu Pamplona vlada navada, da dajo jutraj bikom, ki jih vodi s kolodvora v areno, svobodo. Da jih ljudstvo lahko preganja. V drugih krajih puste privezane bika divjati po cestah, da se mlado in staro lahko bori z njim. Ti občaji, ki bi se tuje zdeli nemara barbarski, so brezdvomno ostanki primitivnih bikoborb in uče, kaj bi se moralo vrstiti po celi Španiji. Bikoborbi ni treba prepovedati, pač pa jih je treba izpremeniti v narodni, obvezni sport.

Pegavi legar v Zagrebu.

V zagrebško zakladno bolnico so pripeljali iz Bosne nekega bolničarja, ki je obolen na pegavem legarju. Čim je bila nevarna bolezen ugotovljena, so bolnika izročili kužni bolnici. To je prve tošnji slučaj pegavega.

Med zagrebškim prebivalstvom se ni še pripetil noben slučaj pegavega.

INTERNACIONALNA OD MINISTRA ZA TRG. IN OBRT. KONCES. KROJŠKA AKADEMIJA, LJUBLJANA, 18. 6. 1926. V svrhu ustanovitve filijale v Ameriki družabnika, ki je krojaškega poklica lahko tudi pomočnik ali mojster in posreduje mali kapital, ter mu olajšava in Amerikanskega krojaškega Akademika nudi družabniku vse ugodnosti se izvešča v tej stroki kot učitelj in bl omenjeni zastopnik mesto ravnanja v Ameriki. Poudarja se navedbo kapitala na Direkcijo Ljubljana. Stari trg. 18. Ljubljana.

Vpliv pokrajine na človeka.

Kakor je zemeljsko površje politično razdeljeno v več držav in te v več province, tako je tudi narava sama razdelila to površje v geografske province, katerih vsaka zase ima tipično beležje ne samo v reliefu, temveč tudi v klimi in vegetaciji. Ni čudno torej, da so se morali ljudje, zlasti oni, ki so zelo navezani na zemljo, prilagoditi posameznim geografskim provincam, in tako jim je narava nehoti vtisnila tipičnost njih pokrajine v njih telesni in duševni razvoj. Evropejci smo v tem oziroma večji del izjema, ker se moremo s svojimi tehničnimi pripravami ogniti in premagati vsakršne naravne ovire. Vendar so splošne poteze tudi za nas merodajne. Tako na primer razlagajo, da imajo Azijati zato krajše noge nego mi, ker so se v prejšnjih dobah pešili samo z živinorejo in so kot živinorejci vedno jezdili konje.

Evropejci pa je bil v ledeni dobi vseskozi pešec, kajti konje in drugo živino je dobil pozneje iz Azije. Kot pešec in obenem lovec se je v teku dobro izuril, noge so se mu bolj razvile, dočim so pri Azijatu zaostale. Mraz in revščina Kamčatke je na Itelmene tako vplivala, da so se mrazu tako prilagodili, da spijo polnogi v mrzlih nezakurjenih kočah. Vsled mrzle vode in njih hrane je bil njihov rod vedno zdrav in tudi sedanjí potomci ne poznajo nikakih bolezni. V Rio de Janeiro ima rumena mrzelica pri vseh domačih ugoden potek, dočim je za tuje večina smrtna. Tako vidimo, da se more človeško telo prilagoditi vsakovrstnim prilikam in morda je tem prilagoditvam pripisati tudi dejstvo, da imamo toliko različnih človeških ras, ki se že na prvi pogled med seboj jako razločujejo. Poleg tega pa opazimo tudi vpliv narave na duševni razvoj človeka. O črneih je na primer splošno znano, da imajo velik strah pred duhovi in da morajo na podlagi tega raziskovalci marsikaj od njih izsiliti. Črnei iz pokrajine Ugogo pa ne poznajo nikakega strahu in v take strahove tudi ne verujejo. Vzrok temu je njihova skalnata pokrajina, gola in pusta, polna votlin, ki vzgaja živlavo, krepke in neustrašne ljudi. Oni se upajo celo pomoči zasledovati razno divjačino po skalnatih razpokah in votlinah, dočim bi s ostali črnei za nobeno ceno ne upali tega storiti. Tudi inteligenca Hova, prebivalec Madagaskarja, je splošno znana. Temu se imajo zahvaliti svoji pokrajini, ki ima mnogo višje absolutno višino kot ostali kraji v Afriki, ki so naseljeni. Radi tega jih lenoba ni potlačila k brezdelju kot ostale Afrikanke, temveč imajo vsled hladnejšega podnebja veselje do dela. Njih zemlja ni preveč rodovita, zato si morajo poleg pridnosti pomagati tudi z umetnimi pripomočki, da kolikor mogoče zvišajo produktivnost svojih tal. Avstraleci zopet, ki so prisiljeni, da se preživljajo z lovom, imajo razvit oster vid, a ne samo to, tudi krajevni črt in spomin je pri njih tako os-

tro razvit kot pri malokaterem plemenu. Le s pomočjo teh svojstev morejo divjačino že precej daleč "zavohati". Nobena sled, bodisi še tako majhna, ne uide njihovim očem.

DUH EVROPEJCEV

Zanimive podatke o tem je objavil japonski zdravnik dr. Buntaro Adahi. Pravi, da ta duh absolutno ne ugaja prebivalcem daljnega vzhoda. Mi sicer tega duha že več ne zaznamo, ker smo se nanj že tako privadili, dočim ostale rase tega kmalu zavonjajo. Vemo pa, da imajo tudi črnei svoj poseben duh, ki nam je v začetku zopr in se ga v teku časa lahko privadimo. Ravno tako, pravi Buntaro Adahi, se morejo sčasoma tudi Japonci in Kitajci privaditi na naš duh, če pa bivajo nekaj časa v Evropi, pa postane zanje celo privlačen. Vsako živo bitje ima svoj karakteristični duh in človek se v tem loči od živali, da ima celo svoj individualen duh. Zato zamore pes s svojim izredno fino razvitim vonjem razločiti posamezne ljudi. Duh se pri človeku izpreminja s starostjo in njegovim zdravstvenim stanjem. Nasprotno pa je zanimivo dejstvo, da vzhodni narodi predvsem Japonci in Kitajci, nimajo nikakega duha, vsaj mi ga ne moremo zaznati. O tem pravi doktor Buntaro, da vpliva najbrže rastlinska hrana, na katro so Japonci skoraj izključno navajeni. Saj še celo pri nas zamorgjo nekateri ljudje, ki imajo razvit izredno fin vonj, razlokovati že po duhu vegeterijance od mesojedcev. Ljudje, ki se hranijo predvsem z mesom, imajo ostrejši in bolj zopr duh kot vegeterijanci. Celotelo izloča skozi kožo neporabne sokove, med katerimi so nekateri strupeni in imajo posebno markanten duh. Z ozirom na kemizem posameznih sovkov, ki se spoznajo seveda tudi po duhu, zamoremo ločiti celo "kisle" od "bazičnih" ljudi. Busehan pripoveduje, da se ta duh ras ne da odstraniti niti z dnevno kopeljo niti s parfimiranjem in drugimi dišečimi sredstvi. Črnei dišijo po česnu, pa naj bodo še tako čisti in snažni. Indijci imajo duh po svežem usnju, nekateri Mongoli po moškati, Eskimi pa po ribah. Pri slednjih so antropologi dognali, da imajo ta duh vsled izključno ribje hrane, dočim se pri ostalih kaj sličnega ne da ugotoviti.

NAZNANILO.

Rojakom v državi Illinois naznanjamo, da bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. J. HABIAN

med drugimi tudi sledeče naselbine: Juliet, La Salle in Oglesby, ter prosimo, da naročniki, katerim je posla naročnina, isto pri njemu obnove, kakor tudi oddajo razna naročila za knjige, katere imamo v zalogi.

Upravništvo.

PRVO SKUPNO POTOVANJE V ITALIJO in JUGOSLAVIJO preko TRSTA

s parnikom MARTHA WASHINGTON

dne 22. JUNIJA, 1926.

Potnike bo spremljal naš uradnik skozi do Ljubljane, pazil na prilago in gledal, da bodo potniki brezskrbno in zadovoljno potovali.

Na razpolago imamo kabine v III. razredu z 2, 4 in 6 posteljami v posebnem oddelku. Vse kabine imajo tekočo vodo. Cena za III. razred do Trsta je \$95.— in vojni davek \$5.—; železnica do Ljubljane \$1.06. Cena za II. razred samo \$120.— in \$5.— vojni davek. Vojni list III. razreda za tja in nazaj stane le \$162.—, za II. razred \$214.— ter vojni davek. Nedržavljan plačajo tudi head tax nazajgrede.

DRUGO SKUPNO POTOVANJE s parnikom Presidente Wilson dne 6. JULIJA, 1926.

Kdor je namenjen potovati, naj se čimprej prikaži ter píše za potašila na:

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street,

New York

Po široki cesti življenja

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

35

(Nadaljevanje.)

S kratkim pogledom je ošinila obraz Vere. Slednja je dvignila pogled ter zrla naravnost v smer, v kateri je stal Henrik. Njegova majhna glava se je prikazala med dvema plešastima stercema in njegove temne oči so vzele na mladi vdovi z istim strastno vročim pogledom, katerega je imel vedno zanj in ki jo je proti njeni volji fascinal. Ni ga ženovalo, da je stala v tem trenutku med njo in njim krsta.

Mrtvi v krsti ga ni briga ter mu je bil celo zoperni. V njem ni videl Ter Velpa nikdar ničesar drugega kot tiranskega ječarja ženske, ki je razburjala njegovo kri, odkar jo je prvič videl in ki je bila sedaj prosta ... prosta!

Ni poslušal besed duhovnika ter videl le Vero v njeni žalni obleki. Kot da imajo njegovi pogledi čarobno moč so se naenkrat srečale oči obeh. Nato pa je Vera globoko vzdihnila in sedela je zopet mirno in nepremično kot poprej.

Pogrebni spreved se je odstranil in dame, ki so ostale, so stopile od oken nazaj v sobo.

— Za božjo voljo Vera, — je rekla Georgina živahno, — pojdiva v tvoje sobe, kajti vrnj po evetkah mi povzroča glavobol. Dovolj smo že izbičali svoje živce. Če bi Lorene slišal, — je dostavila z reško porogljivostjo, — kaj vse so mu pripisovali v tej zadnji uri, koliko čednosti in odličnosti, bi bil sam pošteno presenečen.

Georgina se je tedaj oprizela sorodnice.

— Ali si videla Ter Velpa, Vera?

Gospa Konrid je prikimala.

— Treba mu je priznati, prav tako nesramen je kot ženijalen in v tem tiči njegov glavni uspeh pri ženskah. Kaj boš storila, če bo prišel, da ti izreče svoje sozljaje? Ali ga boš sprejela?

Vera je izglejala zelo zamišljena.

— To je odvisno od okoliščin. Ker mi ni storil nič žalega, ne bom namenoma nedovoljiva napram njemu.

— Razumem, — je odvrnila Georgina s tako hudobnim smehljajem, da je vera zardeala.

Petnajsto poglavje.

Bilo je maja meseca in vijolice so pričele zopet cveteti.

V sobi Vere je sedela sedaj majhna, suha ženska, z velikim nosom, njena družabnica. Brez odpora se je odločila gospa Konrid za to, da sprejme v svojo hišo žensko bitje, ne toliko radi njenega stališča, temveč v večji meri radi tega, ker se je zdela sama sebi skrajno osamljena in zapuščena.

Dr. Srat je prišel v štirih tednih le enkrat, da se informira glede njenega zdravja ter se ob istem času zahvalil za visoki honorar, katerega mu je poslala s svojo sliko vred v dragoceni renesančni omari svojega moža. Našla ga je izmučenega in molčečega. Govoril je o napornem delu, katero mora sedaj vršiti in vsled tega si je komaj upala prositi ga, kaj jo zopet obišče.

Niti malo ni slutila, kaj ga teži in prav tako ne, da je bankovec zmečkal v svojem srcu, a na drugi strani strastno poljuboval njeno sliko.

Tudi Ter Velpa ni prišel.

Ali je tako zagotovo pričakovala njegovega obiska, da je smatrala za bolečino, ko ga ni bilo od nikoder?

Enkrat ga je videla, par dni po pogrebu. V svoji žalni obleki ter zakrinkana je blodila po ulicah mesta, brez vsakega cilja ter le z željo, da je med ljudmi. Ter Velpa se je pripeljal tik mimo nje v odprti kočiji in poleg njega je ležal velik šopek evetk, ovit v svileni papir. Prišla je tik mimo njega, a sedel je zamišljeno v kotu voza, ne da bi se brigal za pešce na levi ali desni.

S čem se je pečal? Kam se je peljal?

— K Simanski, — si je mislila Vera naenkrat in ljubosumna ogorčenost je stala v njej. — Zakaj ne najde nobenega časa zame? Dotedaj ga v resnici ni še našel.

Vera je stala pri oknu ter zrla ven na vrt in zanj je sedela družabnica ter pridno sivala.

Prikrat v letu so zapihali gorki vetrovi in pričela je hrepetiti po zraku in svetlobi. Hitro je odprla vrata balkona ter stopila ven. Družabnica je vstala ter prinesla gorak šal, katerega je položila krog ramen gospodinje, ki se je zahvalila s prijaznim smehljajem. Ko se je družabnica obrnila, je stal pred njo Jurij z vizitico na srebrnem krožniku.

— Ali sprejema milostljiva gospa?

Družabnica je skomignila z ramama ter zopet sedla. Jurij je odšel na balkon.

— Ter Velpa!

Vera je zardeala in sree ji je pričelo burno utripati. Ali naj ga sprejme ali ne?

On pa ji ni dal nobenega časa za premislek, kajti sledil je služniku ter se stal v sobi, dočim se je Vera še vedno premišljala.

— Milostljiva gospa, — je rekel, ko je stopil na balkon, — ne poslušajte me proč že drugič. Ne bodite jezni name, da sem prišel, a nisem mogel se nadalje zdržati. Ravno četrta leta je poteklo, ko sem vas zadnjikrat videl in med tem časom sem čakal le na slučaj.

— Zelo me veseli videti vas zopet, gospod Ter Velpa, — je rekla Vera, ki se je popolnoma pomirila.

— Ali res?

Udaril se je po čelu.

— In jaz tepe sem se obojevaljil toliko časa z obiskom, da bi ne bil deležen nadaljnjega ponižanja!

— S te imati pač le malo časa, kajti predpust je komaj končan, — je rekla Vera.

Ozrl se je nanno od strani.

— Seveda, — kako bi mogel dvomiti, da je dospela bedasta govorica tudi do vas, milostljiva gospa, — je odvrnil ježno. — Gospe Herskot ne uidejo nikdar take majhne kronike. Karneval je bil le plašč za resnično pripombo, ki naj bi se glasil: — Nobenega časa, ker obojujete grofica Simansko, kaj ne?

Ozrla se je vanj z nasiroko odprtimi očmi, a ni mogla ustaviti rdečice, ki ji je stopila v lice.

— Kje naj bi vzel pravico za tako namigavanje?

— Pravico! Mogoče bi jo imela, izključno le vi. To pa ne spada semkaj ter vam pravim le raditega, ker nočem, da bi me krivo sodili.

Vera je zrla na pozlačeno ograjo vrta, a v njej je vse jubiliralo vprico le izjave slikarja.

— Ali poznate grofica Simansko? — je vprašal po kratkem odmoru.

— Le povrnimo. Jaz sploh ne anahajam v družbo. ...

— Grofica je Poljakinja in kot taka mogoče malo bolj prosta v svojih navadah kot druge dame, čeprav ... Prenehaj je ter nato nadaljeval: — Sihal sem jo ter sem se vedno zelo dobro zabaval z njo, tega ne tajim. Ali pa je res treba spojiti s tem takoj vsakovrstne govorice? Priznavam celo, da sem ji hvaličen za način kako mi je pomagala ubiti čas, ki mi je postal naravnost neznošen. Ali vam hočem povedati zakaj?

Zmajala je z glavo ter se nasmehnila. Bila je srečna in vesela kot mogoče poprej le v svoji zorni mladosti, kadar je prihajala spomlad.

Nekaj časa je Ter Velpa molče zrl nanno.

— Ali smem zopet priti? — je rekel naenkrat in neposredno.

Njene oči so zablistele.

— Gotovo. Zelo me veseli. Niti vrjeti ne morete, kako samotno se počutim.

— Pogosto?

— Včasih.

(Dalje prihodnjici.)

MAKSIM GORKI:

V stepi.

— — — Zapustili smo Prekop v najslabšem razpoloženju — lačni kot volkovi in jezni na ves svet. Ves dan smo zaman napenjali vse svoje zmoglosti in moči, da bi kaj ukradli ali zaslužili, in ko smo se slednjič prepričali, da se nam ne bo posrečilo niti to niti ono, smo sklenili, iti dalje. Kam? — Jednostavno — dalje.

To je bil naš enoglasen sklep, ki smo ga drug drugemu razodeli, pripravljeni pa smo bili, na vsak način nadaljevati ono življensko pot, ki smo jo že dolgo hodili — tudi to je na tihem vsak posameznik sklenil, in dasiravno o tem ni nihče govoril, je zrl ta sklep vendar razločno iz jezne sija naših lačnih oči.

Bili smo trije; šele pred kratkim smo se spoznali, takrat, ko smo se dobili v neki gostilni v Kerzonu ob obrežju Dnjepra.

Eden je bil doslužen vojak, pozneje pa je bil baje strojnik pri neki viselski železnici; bil je rudenčelas, miščast človek, mrzlih sivih oči; govoril je nemško in izvrstno je poznal jetniško življenje.

Ljudje našega kova ne marajo dosti govoriti o preteklosti in zato imajo manj ali bolj tehtne vzroke; baš radi tega smo si drug drugemu zapuili — vsaj navidezno, kajti v resnici vsak izmed nas niti sebi ni zaupal mnogo.

Ce je naš drugi tovariš, suho in majhno človeče, s tankimi, vedno skeptično nakrmenjenimi ustnicami, pripovedoval o sebi, da je v Moskvi pohajal vseučilišče, sva mu to jaz in vojak verjela. Sicer pa nama je bilo vseeno, če je bil dijak, detektiv ali tat — pomembno je bilo le to, da je bil v trenutku našega poznanja nat isti stopnji kot midva — kajti stradal je, v mestih se je policija zanj posebno zanimala in v vaseh so se kmetje obnašali napram nje mu jako nezaupljivo, sovražili je te in one s sovraštvom onemogle in lačne zverine, sanjal je o maščevanju nad tem in onim — z eno besedo, bil je tako z ozirom na svojo situacijo med vladarji zemlje in v zapovedovalci življenja kakor tudi z ozirom na svoje razpoloženje eden naših.

Nesreča je najmočnejše vezilo, ki spaja lahko celo povsem nasprotno narave, mi pa smo bili trdno prepričani, da se po vsej pravici smatramo za nesrečne ljudi.

Tretji sem bil jaz. Vseled prirojene svoje ponižnosti ne bom ziniti niti besedice o svojih vrlinah in ker nečem biti naiven, molčim o svojih napakah. Toda kot pri nos k svoji karakteristiki hočem pripoznati, da sem smatral vedno sebe za boljšega kot druge in da zastopam to stališče z usepom še danes.

Prišli smo torej iz Prekopa in potovali dalje, računajoč za dures na vznike, ki se jih vedno lahko poprosi za kosček kruha in ki potniku redkokdaj kaj odrečejo. Jaz sem stopal poleg vojaka, "dijak" je hodil za nama. Na ravninah mu je viselo nekaj, kar je bilo podobno površniku; na njegovi koničasti, oglati in gladkostrizni glavi so počivali ostaniki širokokrajnega klobuka; sive hlače z raznobojnimi vsvi so obdajali njegove suhe noge, in na podplate si je privezal s tankimi trakovi, ki si jih je zvil iz podloge svoje suknje, usnje, ki je našel s potoma; imenoval je to svojo iznajdbo "sandale" in korakal je močje dalje, povzročujoč mnogo prahu in škile s svojimi malimi, zelenkastimi očmi okrog sebe. Vo-

jak je imel rudečo srajco na sebi, katero je, kakor je pravil, v Kerzonu "lastnoročno" pridobil; čez srajco si je ogrnil še tople vatarian telovnik; na glavi mu je čepela poševna, potisnjena na desno uho, vojaška čepica neposlovjive barve; noge so tičale v širokih hlačah. Hodil je bos.

Tudi jaz sem nosil nekakšno obleko in bil sem bos.

Hodili smo naprej, in okroginokrog nas se je raztezala mogočna stepe; obhajana od žareče kupole brezoblačnega poletnega neba, je ležala pred nami, kakor orjaška, okrogla, črna skleda. Siva, prašna cesta je šla preko nje kakor širok trak, in nas žgala pod podplati. Tu in tam so se videla pokošena polja, ki so bila čudno podobna že dolgo neobritemu obrazu orjaka.

Vojak je hodil v marštempu in pel s hripavim basom: "Tebe, vstajenje sveto, hvalimo..."

Za časa soje vojaške službe je opravljal posel cerkvenega strežaja v polkovni cerkvi in poznal je neizmerno množino vseh mogočih cerkvenih pesmi, kar je tudi vedno izrabljaj, če je naša zabava iz tega ali onega vzroka nehala.

Pred nami so se svetlikale na horizontu meglene oblike v mehkih obrisih in prijetnih lila in nežnih roza barvah.

"Očitvidno je to krimsko gorovje", je dejal dijak s suhim glasom.

"Pogorje?" je vskliknil vojak, "to še ne pride tako kmalu. To so oblaki, jednostavno oblaki. Le poglej, ako izgledajo — kot malinovce v mlačni!"

Jaz sem menil, da bi bilo prijetno, ko bi bili oblaki v resnici iz malinoveca z mlekom. To je vzbudilo namah naš glad — usoda naše eksistence.

"Za vraga!" je krel vojak in izpljunil — "ko bi nam prišla vendar kakšna človeška duša v roke! Nikogar ni videti... kakor medvedi pozimi, moramo tudi mi ližati svoje lastne tace..."

"Saj sem rekel, da bi se bili morali obrniti proti obljudenejšim krajem!" je dejal "dijak" počeljivo.

"Ti si rekel!" je vskliknil vojak ježno. "Zato si pa učenjak, da govoriš! Kje pa so tukaj obljudeni kraji? Vrag vedi, kje so!"

"Dijak" se je ugriznil v ustnice in molčal. Sonce je tonilo in oblaki na nebu so bliščali v najrazličnejših nepopolnoljivih barvah. Dijalo je po zemlji in soli.

In vsled tega suhega in neprijetnega vzduha smo postali še bolj lačni.

Želodec je krulil. To je bilo čudno in neprijetno čustvo: bilo je, kot da se izgublja sokovi iz telesnih mišic neznano kam, kot da izpuhtevajo, s čemur gine mišicam njih prožnost. V ustih in grlu je bilo suho, glava težka in pred očmi so plavale neprestano temne sence. Večkrat so bile podobne kadečim se kosom mesa ali hlebom kruha, spomini so pridjali tem "nemim obrazom preteklosti" še primerni vonj, in potem je bilo, kot da se suče nož po želodcu.

Vkljub temu pa smo šli moško dalje, pripovedujoči drug drugemu svoje občutke, in ostro zroči na vse strani — če ni morda kje kakšna čreda ovac, in poslušajoči, če se sliši morda ostro drdanje tartarskega voza, ki vozi sadje na armenski bazar.

Toda stepe je ostala samotna in tiha...

Prejšnji večer smo zavili v

trije štiri fante rženega kruha in približno pet melon, potem smo zopet kakih štirideset kilometrov hodili — to ni nikako razmerje med prejemki in izdatki — na pekarskem trgu smo zaspali in se od lakote zopet zbudili.

"Študent" je iz dobrega namerasvetoval, naj ne zaspimo, ampak da si izberimo za noč kakšen posel, ki — toda v dostojni družbi se ne spodobi glasno govoriti o projektih pregrehe nad lastninsko pravico, in zato molčim. Samo resničoljubljen hočem biti, pri tem pa zame ni koristno, če postanem surov. Saj vem, da postajajo ljudje vedno mehkejši v naših visokokulturniranih časih in celo če primejo svojega bližnjega za goltanec, s trdnim namenom, zadaviti ga — se trudijo, da store to kolikor mogoče ljubeznjivo, skrbno pazijo na vse estetske zakone, ki so običajni v takih slučajih. Izkusnje, ki jih je prestal moj lastni goltanec, me silijo, da konstatiram ta napredek običajev in s prijetnim čustvom prepričanja trdim, da se na tem svetu vse razvija in popolnuje. Prav posebno se opazi ta velikanški napredek v vsakoletnem pomnoževanju ječ, gostilen in gotovih drugih hiš.

Požirajoči torej lačne sline in skušajoč s prijateljsko zabavo uteti želodčne bolečine, smo hodili preko tihe in samotne stepe, razsvetljene od rudečastih žarkov večernega solnea; pred nami je zahajalo sonce, počasi toneč v žareče mehke oblake; za nami in ob straneh je gineval obdajajoči nas neprijazen horizont v modrikastem smotru, ki se je dvigal iz stepe proti nebu...

"Nanosimo si potrebno za ogenj bratje", je rekel vojak, ki je pobral ob potu kos lesu. "Preočiti bomo morali na stepe — drva, dražje — vse prinesite!"

Šli smo na obronke poto in pričeli pobirati suhi plevel in vse, kar je bilo gorljivega. Kadarkoli smo se pripognili, se je oglasila v nas strašna želja, vreči se na zemljo, ležati nepremično in jo jesti, do omaganja — in potem zaspati. In najsi bo spanje za večno, le — jesti, grizti in čutiti, kako drči topla in gosta tekočina iz ust počasi po usnušenem požiralniku v lačni skrčeni želodec, ki gori od poželenja po živcu.

"Ko bi mogli iztakniti vsaj par korenin", je vzdihoval vojak — "saj so užitne korenine..."

Toda v črni, preorani zemlji ni bilo korenin. Južna noč je prišla kmalu in še ni ugasnil zadnji solnični žarek, ko so na temnomodrem nebu že zasvetile zvezde; okrog nas pa so se vedno bolj zgoščevale temne sence, ki so zakrivalle brezmejno daljo stepe.

"Bratje", je dejal "študent" polglasno — tam na levi leži človek!"

"Človek?" je dvomil vojak. — "Čemu bi ležal tam?"

"Pojdi tja in vprašaj ga! Gotovo ima kruha, če se je vlegel v stepe"... je govoril "študent".

Vojak je zrl proti oni smeri, kjer je ležal človek, izpljunil in rekel odločno: "Pojdimo k njemu!"

Samo zelene, bistre oči "študenta" so zamogle razločiti, da je temni kupček, ki se je dvigal približno petdeset korakov na levo od nas, v resnici človek. Bližali smo se, urno stopajoči preko trde zemlje, in čutili smo, kako poostrejuje rastoče upanje na jed bolečine naših lačnih želodcev. Bili smo že blizu — postava se ni premaknila.

"Morda niti ni človek!" je izgovoril vojak temno misel nas vseh.

Nas dvom pa je izginil v istem trenutku, kajti kupček se je že počel prigrivati, rasti in videli smo, da je popolnoma pravičen, živ človek, ki je klečal na zemlji in iztegnil roke proti nam...

In rekel nam je z votlim, tresočim se glasom: "Ne naprej — si cer ustrelim!"

Skoki motni vzduh je zadonel suh kratak pok.

Kakor na povelje smo obstali in molčali nekaj sekund, presenečeni vsled tega neprijaznega sprejema.

"Ali je to lepo!" je mrnal vojak.

"No — da!" je pomislil "štu-

Kretanje parnikov - Shipping News

8. Junija:	Muenchen, Cherbourg, Bremen.	3. Julija:	Paris, Havre, Leviathan, Cherbourg; Zealand, Cherbourg, Antwerp.
9. Junija:	Mauretania, Cherbourg; George Washington, Cherbourg, Bremen.	6. Julija:	PRESIDENTE WILSON, TRST; — SKUPNI IZLET: Columbus, Cherbourg, Bremen.
10. Junija:	Hamburg, Cherbourg, Hamburg; Colubus, Cherbourg, Bremen.	7. Julija:	Aquitania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen.
12. Junija:	Paris, Havre, Leviathan, Cherbourg; Lapland, Cherbourg, Antwerp.	8. Julija:	Olympic, Cherbourg; Deutschland, Cherbourg, Hamburg.
15. Junija:	Relance, Cherbourg, Hamburg.	10. Julija:	Cleveland, Cherbourg, Hamburg; York, Bremen.
16. Junija:	Aquitania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.	13. Julija:	Relance, Cherbourg, Hamburg.
17. Junija:	Westphalia, Hamburg.	14. Julija:	Berengaria, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
19. Junija:	Olympic, Cherbourg; Fennland, Cherbourg, Antwerp; Sierra Ventana, Cherbourg, Bremen.	17. Julija:	Majestic, Cherbourg; France, Havre; Pennland, Cherbourg, Antwerp.
22. Junija:	MARTHA WASHINGTON, TRST. SKUPNI IZLET.	21. Julija:	Mauretania, Cherbourg.
23. Junija:	Majestic, Cherbourg; Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.	22. Julija:	Hamburg, Cherbourg, Hamburg.
26. Junija:	France, Havre; Belgenland, Cherbourg, Antwerp.	24. Julija:	Paris, Havre; Homeric, Cherbourg; Belgenland, Cherbourg, Antwerp; Muenchen, Cherbourg, Bremen.
29. Junija:	Resolute, Cherbourg, Hamburg; Thuringia, Hamburg; Bremen, Cherbourg, Bremen.	27. Julija:	Resolute, Cherbourg, Hamburg.
30. Junija:	Mauretania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.	28. Julija:	Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
1. Julija:	Homeric, Cherbourg; Luetzow, Bremen; Berlin, Cherbourg, Bremen.	29. Julija:	Westphalia, Hamburg.
		31. Julija:	Zealand, Cherbourg, Antwerp; Bremen, Bremen.

dent". "Revolver ima pri sebi — mora biti navihlan tiček!"

"Hej!" je vskliknil vojak, ki je najbrže prišel od kakšnega sklepa.

Človek je molčal, ne da bi se ganil.

(Dalje prihodnjici.)

Rada bi izvedela za naslov svojega brata FRANKA PRUDIČ, podomače Pavlin iz Dolene vasi pri Cirknici. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi poroča, ali pa naj se sam javi svoji sestri. Bival je nekje v Clevelandu. — Antonija Samsa, R. F. D. 1, Box 163, Mt. Jewett, Pa. (2x 4,5)

OGLASI

naj se JOHN SINKOVEC, ki je bil lansko leto v Slickville, Pa. in imel Box 298, dalje IVAN IVANČIČ, tudi pod tem naslovom, Varno! — Glas Naroda, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y. (2x 5,7)

POZOR ROJAKI!

Prosti pouk glede državljanstva in priseljevanja je vsak četrtek in petek med 1. uro popoldne in 10. uro zvečer v ljudski šoli št. 62 Hester & Essex Street, New York City.

Vprašajte za zastopnika Legije za Ameriško Državljanstvo.

NAZNANILO.

Vsem našim naročnikom v Chicago, Ill., naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš tamošnji večletni zastopnik Mr. JOSEPH BLISH, katerega topla priporočila in prosimo rojake, da mi gredo na roko, ter pri njem obnove naročnino.

Upravištvo.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebo, da je natančno poučen o potnih listih, prtljaji in drugih stvareh.

Pojasnili, ki vam jih zamoremo dati vsled naše dolgoletne izkušnje vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvostvne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naselniške postave ki je stopila v veljavo s 1. julijem, 1924, zamorejo tudi nedržavljanji dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj; tozadnja dovoljenja izdaja generalni naselniški komisar v Washington, D. C. Prošnja za tako dovoljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, ter se pošlje prosilcu v stari kraj glasom najnovejše odredbe.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike, ali svojce iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoavrije bo pripuščeni v prihodnjih tih letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez, da bi bili šteti v kvoto. Stariši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov pa imajo prednost v kvoti. Pišite po pojamila.

Prodajamo vome liste za vse proge; tudi preko Trsta zamorejo Jugoslovani sedaj potovati.

FRANK SAKSER
STATE BANK
82 CORTLANDT ST., NEW YORK

Prav vsakdo -

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda".

SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1926

Cena 50c s poštnino vred.

s naročilom pošljite enamek ali money order na:

"Glas Naroda"
82 Cortlandt St.,
New York, N. Y.

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO